

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1719

Quæst. 1028. An & qualiter assassinus privetur asylo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73957](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73957)

xi locum concedendum, bene dicunt Reiff. *h. t. n. 112.* Wiestn. *n. 119.* Verū dum de ea pignat, *loc. mox cit. n. 40.* qui omnes desuper decisiones diligentissime collegit, nullam de ea mentionē faciat, & desiderare se de super declarationē pontificiā, de ea merito dubitare licere, & interim occurrente casu standum pro asylo & saltem reum non extrahendum, donec Romana curia consueta respondeat, ait *Reiffens.*

3. Tertio constitutum extra Ecclesiam mandantem aliquem in Ecclesia occidi vel mutilari ceteri adhuc occidere in Ecclesia & consequenter privari asylo probabiliter sustinent Abb. *in c. ult. h. t. n. 12.* Mart. *de iurisd. p. 2. c. 5. n. 26.* Gutt. *l. c. q. 2. Suar. l. 3. c. 11. n. 7. & 26.* Barb. *l. c. n. 1. & 16.* Duard. *l. c. l. 2. c. 15. n. 23.* Farin. *l. c. n. 230.* Decian. *tr. crim. l. 6. C. 28. n. 7.* Azor. *p. 2. l. 9. C. 9. n. 14.* Laym. *l. 4. tr. 9. C. 3. n. 6.* Reiffens. *h. t. n. 103.* cum executio mandati potius adscribatur mandati, quam executori *C. ut fama §. laici de sent. excom.* & is committat vere, cujus authoritate vel mandato delictum committi probatur. *c. mulieris. de sent. excom.* unde in utroq; foro veri homicidæ habentur, & ut tales puniuntur Arg. *l. 6. §. illa verba ff. ad leg. pompon. de parricid. & c. perniciose de parricid. dist. 1.* Contrariū tamen inherendo Bullæ Gregor. non minus probabiliter absolute (id est, siue existens in Ecclesia mandet occidi aliquē foris existentē, siue existens foris ibidē mandet occidi existentem in Ecclesia, propter quos prius etiam aliqui advenariū admittunt mandantē non privari immunitate) docent Castrop. *tom. 2. tr. 11. d. unic. p. 4. n. 17.* Dian. *l. c. resol. 10.* Lezan. *v. immunit. n. 11.* Bonac. *d. 3. q. 7. de immunit. §. 4. n. 9.* Delb. *l. c. f. 8. n. 1.* Wiestn. *h. t. n. 119.* citatis Jordan, & Hann, &c. ex ea ratione, quod in Bulla exprimentur occidētes & mutilantes, quales non sunt mandantes occidi seu aliquid fieri, nisi in lata & extensa significatione, & quando jura fingunt. Unde leges pœnales latæ in facientem, mandantem non comprehendunt, dum id non expriment, non secus ac censura lata contra facientem aliquid, non extenditur ad mandantes facere.

Quæst. 1027. Num proditorie occidētes proximum priventur immunitate asyli.

Resp. Affirmativē juxta expressa verba Bullæ Greg. & exemplum à Salomone editum 3. *regum 2.* dum Joab, qui proditorie seu per insidias occiderat Abner, confugientem ad altare non reliquit impunitum. Proditorie autem occidere dicitur, qui proximum in actum nihil tale cogitantem per insidias de industria, nulla præcedente inimicitia, vel eā per reconciliationem sublatā, aut etiam sub specie similitudinis amicitia occidit. ita juxta *L. propter invidias c. qui accusare non possunt. l. fin. de delatorib. l. 4. ff. ad seq. ful. Majest. c. clericus 16. dist. C. 16. q. 1.* Suar. *l. c. n. 12.* Var. *C. 3. de homicid. n. 5.* Sanch. *tom. 2. cons. mor. l. 6. C. 1. du. 7. n. 26.* Farin. *l. c.* Delb. *C. 16. du. 20. f. 1. à n. 1.* qui §. 4. idem signate dicit de occidente proditorie infidelē, cum & is, etsi in fide & sacramentis non participet veniat tamen nomine proximi nostri. Item §. 3. de occidente inimicum promissione seu fidejussione data, eo quod per talem permissionē inimico sublata fuerit omnis occasio sibi præcavendi. quamvis probabiliter contrarium teneant Dian. *p. 4. tr. 1. resol. 33.* De Marinis & alii, quia volunt homicidium proditorium esse, quod committitur ab amico, nullo præcedente rancore, sed potius sub specie amicitia v. g. simul comedendo, itinerando &c. In eo verò, num privetur asylo, qui alterum vulnerat proditorie animo eum occidendi, morte tamen inde non secuta, non convenit inter AA. affirmant Nav. *cit. c. 25.* Cov. *l. c. n. 7.* Tanner. *2. c. d. 5. q. 8. du. 1. n. 16.* Gutt. *l. c. q. 7. n. 53.* aliiq; plurimi apud Delb. *l. c. f. 9. n. 1.* Negant è

contra Suar. *l. c. n. 14.* Decian. *l. c. l. 6. c. 2. n. 17.* Germa. *l. c. c. 16. n. 60.* Farin. *l. c. c. 4. n. 145.* Tusch. *V. Eccl. concl. 1. 1. n. 7.* Barb. *jur. Eccl. l. c. c. 5. n. 90.* Ciartin. *conrov. for. c. 14. n. 19.* & plures alii, quos sequitur Delb. *l. c. n. 2.* juxta clara verba *constit. Greg.* (quidquid aliis sit de jure communi) dum ibi requiritur ad summatus cum effectu ut Suar. Alecia. Menoch. apud Delb. *n. 5.* unde Farin. ait quod hæc opinio post dictam constitutionem omni difficultate careat, vide de his particularibus aliquanto Reiffens. *h. t. à n. 114.* Porrò perinde esse, siue occisio fiat ferro, siue veneno, & sic in specie privari aliquem asylo, qui alterū veneno occidit, quia censetur proditor, citatis pro hoc molin. de Just. *d. 24.* Covarr. *l. c. n. 7.* Suar. *l. c.* Castrop. *l. c. n. 29.* Farin. *l. c. c. 9. n. 142.* & quam plurimis aliis, tradit Delb. *l. c. f. 2. n. 1.* qui tamen *n. 5.* bene addit citatis insuper aliis se ita sentire, si præbeatur venenum infcio illo, nulla præcedente inimicitia aut rancore, sed simulatā potius amicitia, eò quod alias proprie homicidium proditorium non sit. Idem esse, dum mater proprium filium occidit, aut alius quis factum animatum per potionem noxiam, tenet Idem. *n. 2.* citatis Remig. *de gonni de immunit. fallent. 14.* Farin. *l. c. c. 8. n. 138.* Peregr. *c. 3. n. 8.* & sic declarasse S. cog. concl. 3. *Decemb. 1632.* refert Barb. *in collect. Bullar. V. immunitas & de jur. Eccl. l. 2. c. 3. n. 42.* contrarium tamen tenentibus Leon. *Theofor. Eccl. p. 1. c. 13. vers. dubitari.* Dian. *p. 3. tr. 1. resol. 71.* Bonac. *tom. 3. d. 2. q. 3. p. 16. §. 8. n. 8.* ex ea ratione, quod infans non possit dici proprie occidi per insidias dolose, cū dolus in ipsū ut pote rationis incapacem committi nequit. **Quæst. 1028. An & qualiter assassinus privetur asylo?**

1. **Resp.** Primò assassinum privari asylo clare patet ex Bulla Greg. XIV. quin & (quidquid sit de rigore juris, cum *c. pro humana. de homicidio in 6.* quod ad id probandum adduci solet, illud convincere non videatur, ut Delb. *c. 16. du. 21. f. 1. n. 1.*) constat de consuetudine communiter recepta & approbata à DD. ut Suar. *l. c. n. 13.* Gutt. *n. 50.* Farin. *l. c. c. 8. n. 118.* &c.

2. Secundò: Assassinium dicitur, dum pro pecunia aliare æstimabili pretio promissa vel accepta occiditur ali. siue fidelis sit siue infidelis, assassino vero tam is, qui pretio conducit aliquem ad occidendum, quam qui pretio conductus occidit. ita Suar. *n. 15.* Gutt. *l. c.* Mascard. *de probat. tom. 1. concl. 138.* Menoch. *de arb. l. 2. centur. 4. cas. 360. n. 42.* Farin. *c. 8. à n. 19.* aliiq; DD. communiter, pro ut hæc omnia declarabuntur in sequentibus.

3. Dicitur itaq; primò: *pro pecunia aliare pretio æstimabili* accepta vel promissa, unde non videtur assassinus, qui precib' aliore respectu inductus, ut vult Villedia, *in polit. c. 3. n. 215.* occidit aliquem. Item qui absq; pretio sibi dato vel promisso, sola spe præmii, vel intentione pro hoc placendi alteri occidit aliquem, ita ut datio vel promissio pretii sit de essentia assassinii Farin. *l. c. n. 130.* Cast. *l. c. n. 34. in fine.* Sperell. *decis 102. à n. 7.* Bajard. *ad Clar. §. assassinum n. 7.* Reiff. *h. t. n. 135.* Delb. *l. c. n. 15.* citatis insuper quam plurimis, sufficit autem promissio; cum ea ipsa sit pretio æstimabilis & pecuniæ æquivalens. Delb. *l. c. n. 8.* cum Mascard. *l. c.* Farin. *cit. c. 8. n. 125.* Gutt. *l. c. n. 20.* & sic pretio æstimabilem ceteri promissione de danda uxore vel officio aliquo, etsi executio talis promissi non sit in potestate promittentis, cum nihilominus promittens ex tali promissione vere remaneat obligatus, procurare, quantum est de se, ut uxor vel officium ei obveniat, quod est pretio æstimabile, tradit cum Decian. *tr. crim. l. 9. c. 3. n. 16.* Delb. *cit. f. 1. n. 12.* contrarium tenentibus æque probabili-

liter Boffio. tit. de mandato ad homicid. n. 35. Dian. p. 6. tr. 1. resol. 11. Farin. &c. In eo verò, num requiratur ut pecunia vel res promissa sit certa specifica & determinata, an sufficiat esse indeterminatam v. g. dicendo: dabo tibi, ut sis futurus contentus: semper adero tibi in necessitatibus tuis: promovebo te vel tuos ad honorifica officia: in eo inquam non conveniunt AA. posterius docent de Franchis. decis. 170. Mastrill. de indult. c. 3. n. 11. Villagutt. de exrens. leg. tit. de crim. ass. n. 8. Delb. cit. f. 1. n. 12. Marc. l. c. n. 12. & plures apud Far. l. c. n. 23. ex ea ratione, quòd talis promissio sit pretio æstimabilis & sic pecuniæ æquivalens, uti id confirmant ex eo, quòd juxta communem sufficit ad constituendam usuram & simoniam, prius tanquam communius & probabilius docent, Farin. l. c. Bald. cons. 383. Letn. l. 1. cons. 249. Peregr. de immun. p. 4. n. 18. Lezan. v. immun. n. 13. Reiffenst. h. t. n. 3. Pluresque alii apud Delb. l. c. ex ea ratione; quòd rei in genere aut incertæ promissio non obliget nec valeat. Arg. l. triticum & l. ita stipulatus ff. de V. O. Item in eo num pretium certum debeat esse in magna & notabili quantitate, an sufficiat exigua, non conveniunt AA. prius requiritur Earin. pr. crim. de homicid. q. 123. n. 43. Pign. tom. 9. cons. ult. 43. n. 32. Ambrosin. de immun. c. 7. n. 9. Dian. p. 6. tr. 1. resol. 11. Gabriel. l. 1. conf. 170. n. 21. eò quòd res vel pecunia exigua ad tantum scelus movere non posset. Verum, licet dato vel promisso levi pretio, non præsumatur intuitu illis esse commissum homicidium, & consequenter occidens reus assassini judicandus non sit, si tamen constet aliquem etiam tali levi pretio adductum ad occidendum, reum esse assassini, bene dicunt Castrop. tr. 1. d. univ. p. 9. n. 34. Haunol. tom. 6. l. 1. n. 222. Delb. l. c. n. 8. Reiff. h. t. n. 134. eò quòd, uti hi AA. parvitas pretii non minuat, sed augeat malitiam assassini dum vita proximi tam levi pretio postponatur, ut a simili patet in simonia. Ac deniq; ad hoc, ut quis privetur asylo propter assassinium, requiritur, ut plene constet, vel per testes, vel confessione partis, pecuniam hac de causa datam fuisse; cum alia de causa dari poterit. Delb. l. c. n. 16. cum Peregrin.

4. Dicitur secundo: occiditur aliquis, siquidem requiritur ad privandum assassinium immunitate; ut effectus seu mors ipsa sit subsecuta, ita ut eà intenta non tamen secuta ex vulnere aliove modo, neq; conducens, neq; conductus privetur asylo. Pignat. l. e. n. 9. citatis aliis. Farin. in append. de immun. c. 8. n. 123. Dian. p. 1. tr. 1. resol. 18. nam sicut Bulla Greg. in aliis delictis non privat asylo, nisi secuto effectu, ita nec in assassinio, estq; communis regula, quòd verba legis poenalis intelligi debeant cum effectu, nisi aliud exprimat. Arg. can. hac antem verba de poenit. dist. 1. Unde jam etiam sequitur, quòd pecunia aliave re conductus ad vulnerandum tantum aut percutiendum non sit assassinus, aut privetur asylo, cum poenæ, quæ loquuntur tantum de interficiente non sint extendendæ sed restringendæ Farin. l. c. n. 134. Decian. l. c. c. 30. n. 41. Masc. tom. 1. concl. 138. n. 2. Dian. l. c. T. u. p. 1. decis. 112. n. 1. Quin & idem est, si conducatur ad occidendum, per accidens tamen præter intentionem suam tantum vulneret. Farin. n. 123. Masc. l. c. Laym. l. 4. tr. 3. n. 9. Suar. Dian. LL. cit. Delb. l. c. l. 3. n. 2. citatis aliis. contra Gutt. q. 99. pract. q. 97. n. 59. Barbof. l. c. n. 97. Bonac. tom. 2. d. 3. q. 7. p. 6. §. 3. n. 6. Sed neque his obstat, quòd talis verè committat assassinium quo ad affectum, etsi non quo ad effectum; in atrocissimis autem delictis puniatur affectus & conatus; nam etsi id procedere quòd ad poenam aliam repariatur forte in jure, non tamen quo ad poenam privationis asyli; cum quo ad hanc potius statutum oppositum, atq; ita talis sit assassinus quo ad poenas statutas in cit. c. 1. de homicidio in 6. non tamen in ordine ad in-

currendam poenam privationis statutam. in Bulla Gregor.

5. Dicitur tertio: sive fidelis sit sive infidelis, nimirum qui occiditur; quia esse infidelem vel fidelem habet se materialiter & impertinenter ad crimen assassini; & infidelis quoq; sit vere proximus. ita Decian. l. c. c. 28. n. 18. Farin. in append. de immun. l. 1. c. 5. §. 4. n. 20. & 21. Peregr. de immun. c. 7. n. 39. Buccer. tr. de homicid. l. 1. c. 3. n. 14. Bonac. l. c. §. 5. n. 9. & alii: quibus inharere videtur Delb. cit. du. 21. f. 2. n. 1. Contrarium tamen satis probabiliter doceri asserens à Covar. l. c. n. 10. Gutt. l. c. q. 7. n. 8. Claro. in pract. §. assassinium. vers. bene verum est. Ambrosin. c. 7. n. 12. Masc. de prob. l. 1. concl. 137. Dian. p. 4. tr. 1. resol. 105. &c. ex eo quòd c. 1. de homicid. expressè dicitur: si quis occiderit fidelem: quæ constitutio facta contra infideles, ne occiderentur ab iis fideles. ad quòd tamen facile responderetur, standum potius recentiori Bullæ Gregorianæ, quæ loquitur simpliciter & indistinctè de occidente aliquem. Idem est, sive conductus occisor sit fidelis, sive infidelis. Tamen enim olim nomine assassinatorum venirent non nisi certi infideles ad occidendos Christianos destinati, de quibus etiam loqui videtur cit. c. 1. hodiè tamen ex consensu DD. & consuetudine veniunt quicumque Reiffenst. h. t. n. 130.

6. Dicitur deniq; assassinium esse tam illum qui conducit, quam qui conducitur ad occidendum. nam licet cit. c. 1. loquatur non de mandatariis, sed de mandantibus, jam tamen ex communi DD. poenæ, etiam privationis asyli, ad mandatoris quoq; adeoq; ad utrosque tam conductos quam conducentes extenduntur. Ambrosin. cit. c. 7. Farin. de immun. q. 8. n. 119. & 185. Delb. l. c. f. 1. n. 6. contra Bocer. l. c. c. 3. n. 4. asserentem, mandantem non esse proprie assassinium, Ceterum assassinium esse, & immunitate privari, qui pecunia aliave æquivalente conductus, tanquam testis falsum deponit, unde innocens ad mortem condemnatus, eaq; illata, idemque esse de iudice, qui taliter corruptus innocentem ad mortem damnavit tradunt Cutell. l. 1. q. 19. n. 14. & 15. Peregr. l. c. n. 42. Delb. cit. du. 21. f. 8. n. 1. & 2. contra Bonacin. l. c. §. 3. n. 42, minus rectè obmoventem, non esse proprie assassinus, quia non occidunt proprie ac physice, nam alias neq; media pecuniâ mandans occidi, esset verè assassinus & poenæ assassini non incurreret, quòd est contra probabiliorè & communiorè juxta jam dicta ac denique vere assassinus, qui exinde privantur asylo, annumerantur à Farin. q. 123. à n. 23. Lezan. v. immunitas. n. 14. Gutt. n. 53. Peregr. l. c. n. 17. Barb. l. c. n. 97. Cutell. de immun. l. 1. c. 18. n. 6. Tusch. lit. E. concl. 10. n. 10. Delb. l. c. f. 6. n. 1. ii, qui receptant, defendunt, occultant assassinium multoq; magis proxenetæ seu mediatores & cooperatores, ut Peregr. Tusch. &c. cum cit. c. 1. expressè illos afficit poenis assassini & Bulla Gregoriana generaliter loquatur de assassinis, modo tamen tales sint vere causæ mortis illatæ per assassinium, cognoverintque assassinium esse eum, cui auxilium præstant, illudque qua talibus exhibeant, contrarium tamen, quòd proprie & rigoroze assassini non sunt, absolute satis probabiliter teste Delb. n. 3. & 4. sentientibus Dian. p. 3. tr. 1. resol. 109. Gambac. de immun. l. 5. c. 34. n. 14. De Marin. resolut. quotid. c. 171. n. 5. Navar. in sum. Bull. lit. de immun. n. 72.

Quest. 1029. An privetur asylo reus haresis?

R Esp. Heretici (multoque magis apostatæ à fide Christiana, cum hujusmodi apostasia hæresin includat, & schismatici, dum schisma est conjunctum cum